

Äldreomsorg Vanhustenhuloto

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Camilla Bergman-Kärpijoki, vanhustyön päällikkö

Äldreomsorg Vanhustenhuloto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö	Käyttöaste
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	236 279	123 830	0	123 830	282 898	228,5
Maksutuotot	2 553 060	2 651 108	0	2 651 108	2 652 526	100,1
Tuet ja avustukset	65 470	240 000	0	240 000	361 923	150,8
Muut toimintatuotot	502 586	528 602	0	528 602	484 800	91,7
Toimintatuotot	3 357 395	3 543 540	0	3 543 540	3 782 146	106,7
Henkilöstökulut	-8 755 887	-8 505 065	-140 000	-8 645 065	-9 118 269	105,5
Palvelujen ostot	-4 490 102	-5 162 471	0	-5 162 471	-4 755 292	92,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-429 160	-436 423	0	-436 423	-489 452	112,2
Avustukset	-549 145	-506 220	-40 000	-546 220	-557 728	102,1
Muut toimintakulut	-1 910 184	-1 912 966	0	-1 912 966	-1 961 595	102,5
Toimintakulut	-16 134 479	-16 523 145	-180 000	-16 703 145	-16 882 337	101,1
Toimintakate	-12 777 084	-12 979 605	-180 000	-13 159 605	-13 100 190	99,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-242 709	-246 420	0	-246 420	-244 268	99,1
Laskennalliset erät	937 735	935 269	0	935 269	935 269	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-12 082 058	-12 290 756	-180 000	-12 470 756	-12 409 190	99,5

Toiminta 2020

Vanhustenhuloton vuoden 2020 talousarvio pysyi lisätalousarvion jälkeen kehysissä. Henkilöstökulujen ylityksen tasapainottamiseksi vuoden aikana on ryhdytty toimenpiteisiin vastaavien säästöjen saavuttamiseksi ostopalveluista.

Vuosi on ollut koronakriisin vuoksi haastava, se on lisännyt sijaisten tarvetta. Vanhustenhuloto toimii aktiivisesti sen eteen, etteivät henkilöstökulut nousisi enempää, hyödyntäen valmentavaa ja aktiivista johtamista, varhaista tukea ja toimintojen uudelleenjärjestelyjä. Tavoitteena on hyvinvoiva henkilöstö, joka viihtyy työssään. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet peräti 12,9 % vuodesta 2019.

Vanhustenhuloto pyrkii tarjoamaan yhä enemmän laadukkaita palveluja kotiin, jotta asiakkaat voisivat asua kotona mahdollisimman pitkään. Myös digitaalisia ratkaisuja on alettu hyödyntää entistä enemmän, mikä vapauttaa henkilöstöresursseja ja lisää asiakkaiden kotona asumisen turvallisuutta.

Hoitotarvikkeiden ja lääkkeiden kustannukset ylittävät talousarvion. Syynä tähän on koronaepidemia, jonka seurauksena suojavarusteiden tarve on ollut huomattavasti suurempi kaikissa yksiköissä. Asumisyksiköihin on myös hankittu Valviran ja Fimean luvalla omat akuuttilääkevarastot ja ostettu uusia laitteita diagnostisointia ja hoitotoimenpiteitä varten.

Kustannuskehitystä on analysoitu säännöllisesti ja seuraaviin säästötoimenpiteisiin on ryhdytty: kokouksia on pidetty ainoastaan etänä, henkilöstön koulutuksia järjestetään ainoastaan sisäisesti tai verkkokurssien kautta, tehostetun kotihoidon hanke käynnistettiin 1.10.2020 koko sosiaali- ja terveysosaston kustannusten säästämiseksi, sijaisjärjestelyjä on tehostettu, hankinnat ja ostopalvelut on minimoitu ja digitaalisia ratkaisuja on hyödynnetty henkilöstöresurssien vapauttamiseksi mahdollisuuksien mukaan.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Parannetaan mahdollisuutta asua kotona pidempään niin, että noin 91-92 % yli 75-vuotiaista voi asua kotona ja tuntea samalla olonsa turvalliseksi ja nauttia hyvästä elämänlaadusta. Parannetaan hoitoketjua ja työprosesseja vanhuspalvelulain mukaisesti ja ohjataan tuki asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Vähennetään tarpeettomia potilassiirtoja.	Kotihoidon toiminta: Arvioidaan käyntitilastojen ja ajankäyttötilastojen avulla. Laadua arvioidaan henkilöstölle ja asiakkaille suunnattavilla kyselyillä. Tehostettu kotihoito: Kehitetään vuoden 2020 aikana. Arviointi tapahtuu mittareiden avulla. Toimintakyvyn arviointiväline RAI: RAI on kattava mittausväline, jota voidaan käyttää myös hoitoisuuden tilastolliseen mittaukseen. Tehostetun asumisen käyttöasteen seuranta: tavoitteena on, että vuonna 2021 enintään 9 % asuisi tehostetun palveluasumisen yksiköissä.	Osatavoitteet: Kotihoidon toimintamalli on muuttunut syyskuussa 2019: käyttöön on otettu automaattinen lääkkeiden annosjakelu, työ tehdään moniammatillisissa tiimeissä ja kotiuttamistiimi tarjoaa tehostettua kuntoutusta asiakkaiden kotona. Uusi optimointiohjelma otetaan käyttöön vuonna 2020, mikä tehostaa ajankäyttöä. Tehostettua kotihoitoa suunnitellaan ja kehitetään, jotta vanhukset voisivat asua kotona pidempään. -> Tätä mahdollisuutta selvitetään kevään 2020 aikana. Tehostetun kotihoidon myötä yhä useampi vanhus voi asua kotona pidempään. Vuonna 2019 tehostetun palveluasumisen yksiköissä asuu Paraisilla 10,2 % yli 75-vuotiaista, suositukseksi on, että tehostetun palveluasumisen yksiköissä asuisi noin 7-9 %. Kotona tehtävän diagnostisoinnin lisääminen, nopean CRP- ja Hb-mittarin hankinta. Vuonna 2021 kannettavan EKG-monitorin hankinta. Toimintakyvyn arviointiväline RAI otetaan käyttöön vuonna 2020, minkä ansiosta asumispaikkojen myöntämisen kriteerit selkeytyvät.	Kotihoidon toimintaa muutettiin syyskuussa 2019, ja vuonna 2020 toiminta on etsinyt uutta muotoaan. Käyttöön on otettu automaattinen lääkkeiden annosjakelu, työ tehdään moniammatillisissa tiimeissä ja kotiuttamistiimi tarjoaa tehostettua kuntoutusta asiakkaiden kotona. Uusi optimointiohjelma on otettu käyttöön heinäkuussa 2020, mikä on tehostanut ajankäyttöä. Tehostettu kotihoito on käynnistetty syksyllä 2020, jotta vanhukset voisivat asua kotona pidempään. Kotona tehtävän diagnostisoinnin lisääminen, nopean CRP- ja Hb-mittarin hankinta. Vuonna 2021 kannettavan EKG-monitorin hankinta. Toimintakyvyn arviointiväline RAI suunnitellaan otettavan käyttöön vuonna 2021, minkä ansiosta asumispaikkojen myöntämisen kriteerit selkeytyvät.

Valtakunnallisten tavoitteiden mukaan Paraisilla tarvitaan vuosina 2020-2030 noin 70-80 tehostetun palveluasumisen paikkaa lisää. Luvut perustuvat Tilastokeskuksen tietoihin yli 75-vuotiaiden määrästä.	Arviointi: Paraisilla on 123 omaa tehostetun palveluasumisen paikkaa ja se ostaa 51 paikkaa yksityisiltä toimijoilta (10/2019). Vuodeksi 2020 on budjetoitu vielä viisi paikkaa lisää. Ostettavien paikkojen määrän kasvua seurataan. Myös raskashoitoisten ikääntyneiden päihde- ja/tai mielenterveysasiakkaiden määrä on lisääntynyt eikä Paraisilla ole mahdollisuutta hoitaa heitä omana toimintanaan. Näille asiakkaille on tarpeen ostaa paikkoja muilta tahoilta.	Osatavoitteet: Paikoille on tarvetta, erilaisia ratkaisumahdollisuuksia tulee selvittää.	Tehostetun palveluasumisen paikkojen ja erityisesti muistisairaiden asumispaikkojen tarve on suuri. Erilaisten vanhusten asumismahdollisuuksien selvittäminen on edelleen tarpeen.
Lisätään ikääntyneen väestön osallisuutta, vähennetään yksinäisyyttä ja ehkäistään mielenterveyden ongelmia. Lisätään ikääntyneen väestön liikkumista.	Arviointi tapahtuu käyntimääriä koskevien mittareiden sekä ikääntyneelle väestölle suunnattavan kyselyn avulla.	Osatavoitteet: Kotihoidon mielenterveystiimin tehtävänä on ehkäistä yksinäisyyttä, tarjota tukea asiakkaiden kotona ja edistää yhteisöllisen osallisuuden lisääntymistä. Päivätoiminnan, muistisairaiden tuen ja neuvontatoiminnan kehittäminen. Digitaalisen työvälineen käyttöönotto kognitiivisten taitojen harjoittelua varten. Arjen turvallista liikkumista, kunnon kohentamista ja fyysisten toimintarajoitteiden ehkäisyä edistävän toiminnan suunnittelu. Mahdollisuuksien selvittäminen mukautetun kuntosalin perustamiseen. Sosiaalihuoltolain mukaisten ryhmäkuljetusten suunnittelu liikkumisen tukemiseksi yhteistyössä sosiaalipalvelujen kanssa.	Kotihoidon mielenterveystiimi on pyrkinyt ehkäisemään yksinäisyyttä ja tarjonnut mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsiville tukea kotiin. Senioripisteen toiminta on kehittynyt vuoden aikana paljon. Senioripiste on senioreiden neuvontakeskus, jossa ikääntyneillä on mahdollisuus saada tukea ja ohjausta erilaisissa asioissa. Ryhmätoimintaa on suunniteltu ja kuntouttavaa toimintaa on lisätty. Senioripiste tarjoaa neuvoa ja tukea myös muistisairaille. Koronatilanteen helpottuessa senioripisteen toimintaa laajennetaan myös saaristoon. Suunniteltu arjen turvallista liikkumista, kunnon kohentamista ja fyysisten toimintarajoitteiden ehkäisyä edistävää toimintaa. Sovelletun kuntosalin perustamiseen on mahdollisuus, sellaista on suunniteltu ja se voidaan perustaa, kunhan se jälleen on mahdollista. Kaupunki osallistuu

		Kaupunki osallistuu liukuesteiden hankkimiskustannuksiin 75 vuotta täyttäneille yhteistyössä samassa tarkoituksessa käynnissä olevan talkooprojektin kanssa. Tavoitteena on voida jakaa ensimmäiset liukuesteet Ikinä-messujen yhteydessä tammikuussa 2020.	liukuesteiden hankkimiskustannuksiin 75 vuotta täyttäneille yhteistyössä samassa tarkoituksessa käynnissä olevan talkooprojektin kanssa. Liukuesteitä jaettiin Ikinä-messujen yhteydessä tammikuussa 2020.
Otetaan vuonna 2020 käyttöön uusi aikaperusteinen maksujärjestelmä.			Uusi aikaperusteinen maksujärjestelmä otettiin käyttöön heinäkuussa 2020.
Parannetaan tehostetun palveluasumisen yksiköiden saattohoidon laatua niin, että elämän loppuvaiheessa on vähemmän tarvetta siirtymiselle terveydenhuoltoon.	Saattohoitopäivien määrän seuranta ja hoidon arviointi.	Osatavoitteet: Henkilöstön saattohoito-osaamisen lisääminen. Selkeät prosessit ja hoitokuvaukset. Henkilöstön kouluttaminen.	Osa henkilöstöstä on osallistunut saattohoidon ja palliatiivisen hoidon koulutukseen. Kun kaikki ovat käyneet tämän koulutuksen, muodostetaan työryhmä. Työryhmän tavoitteena on tukea henkilöstöä aiheeseen liittyvissä asioissa.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	BU2020	2020
Hallinnollinen henkilöstö	2,8	2,2	2,7	4	3,8
Yksikön esimies	7,3	9,0	9,0	9	9,85
Sosiaalityöntekijä	0,5	0,5	0,5	0,5	0
Sairaanhoitaja	22,0	22,0	20,0	21	20,38
Lähihoitaja tai vastaava	150,2	144,1	124,5	123,08	156,42
Ohjaaja tai vastaava	4,2	5,0	5,0	5	4,3
Muistikoordinaattori	1,0	1,0	1,0	1,0	1,02
Muut	2,6	4,0	4,0	0,2	1,29
Oppisopimusopiskelijat		5,0	10,0	10	9,65
Henkilötyövuodet yhteensä	190,6	192,8	176,7	172,78	206,71
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	145	162	143		
Määräaikaiset	73	65	72		
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	218	227	215		

Suoritteet	2017	2018	2019	BU2020	2020
Kotihoidon käynnit (kotipalvelu + kotisairaanhoito)	101 068	96 263	103 489	102 034	116 102
Kotihoidon asiakasmäärä	786	733	658	776	1 000
Palveluasunnot	32	33	33	37	30
Tehostettu palveluasuminen	127	129	129	123	124
Kotihoidon käynnit palveluasunnoissa / tehostetussa palveluasumisessa	175 371	180 740	177 681	182 547	172 306
Omaishoito, asiakkaita, > 65 v.	122	128	135	130	146
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	721	781	842	859	869
Kotihoidon käynnit (kotipalvelu + kotisairaanhoito), €/käynti	30,2	36	31	34	32
Omaishoito, €/asiakas	4568	4689	4 823	4 399	4 587
Palveluasuminen, €/paikka	29 760	23 728	33 328	33 873	35 266
Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden määrä	1484	1499	1 548	1 619	1 653